

MIGRÁCIÓS SZEMLE

World Research Institute: Világszerte növekszik a vízhiány

Jelenleg 25 ország, a Föld lakosságának negyede küzd súlyos vízhiánnyal, négy milliárd ember pedig évente legalább egy hónapon át nem jut kellő vízmennyiséghez - figyelmeztet tanulmányában a World Research Institute. A washingtoni székhelyű kutatóintézet rámutat, hogy 2050-re a helyzet drámaian romlani fog. A vízhiány kihat az emberek hétköznapijaira, a gazdaságra, az élelmiszer- és energiabiztonságra, a kialakuló társadalmi és politikai feszültségek pedig a migrációs kedv fokozódását eredményezhetik.

World Research Institute: Aqueduct Water Risk Atlas, 2023. 08. *Forrás:*
<https://www.wri.org/insights/highest-water-stressed-countries?fbclid=IwAR3WbpEWea7uJrZYox11V SaTq4LJjUrke2mVXJVxpfr3ERL5bZd6rUOUHmQQ>

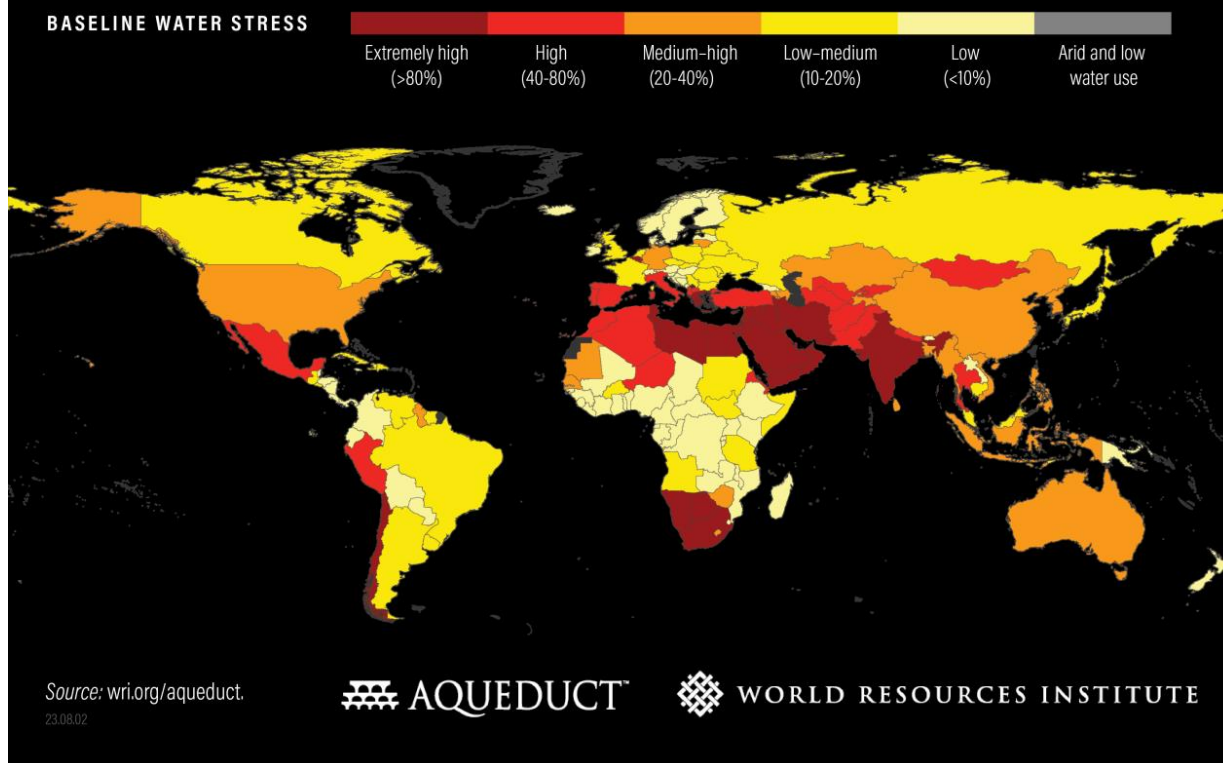
Növekvő vízhiány

1960 óta a globális vízfogyasztás megduplázódott. A lakosság növekedése, az ipari termelés, az öntözéses földművelés, az állattenyésztés, az energiatermelés bővülése miatt ugyanis az emberiség évről-évre több édesvizet fogyaszt, miközben a klímaváltozás okán a rendelkezésre álló mennyiség folyamatosan csökken.

Egy ország esetében minél kisebb a különbség a rendelkezésre álló vízmennyiség és a fogyasztási igénye között, annál inkább magas a vízhiány kialakulásának az esélye. Ahol az igény eléri a források 80%-át, ott „extrém hiányról”, ahol 40%-át, ott „magas vízhiányról” beszélünk.

Jelenleg 25 ország van, mely a forrásainak legalább 80%-át felhasználja. Ezek: Bahrein, Ciprus, Kuvait, Libanon, Omán, Katar, az Egyesült Arab Emírátságok, Szaúd-Arábia, Izrael, Egyiptom, Líbia, Jemen, Botswana, Irán, Jordánia, Chile, San Marino, Belgium, Görögország, Tunézia, Namíbia, a Dél-Afrikai Köztársaság, Irak, India és Szíria. A vízhiánynak leginkább kitett régió a Közel-Kelet és Észak-Afrika, ahol a lakosság 83%-a már most súlyos vízhiánnyal küzd. Az indiai szubkontinensen az arány 74%.

25 COUNTRIES ARE CURRENTLY EXPOSED TO EXTREMELY HIGH WATER STRESS ANNUALLY

1. ábra: A vízhiánynak jelenleg leginkább kitett országok

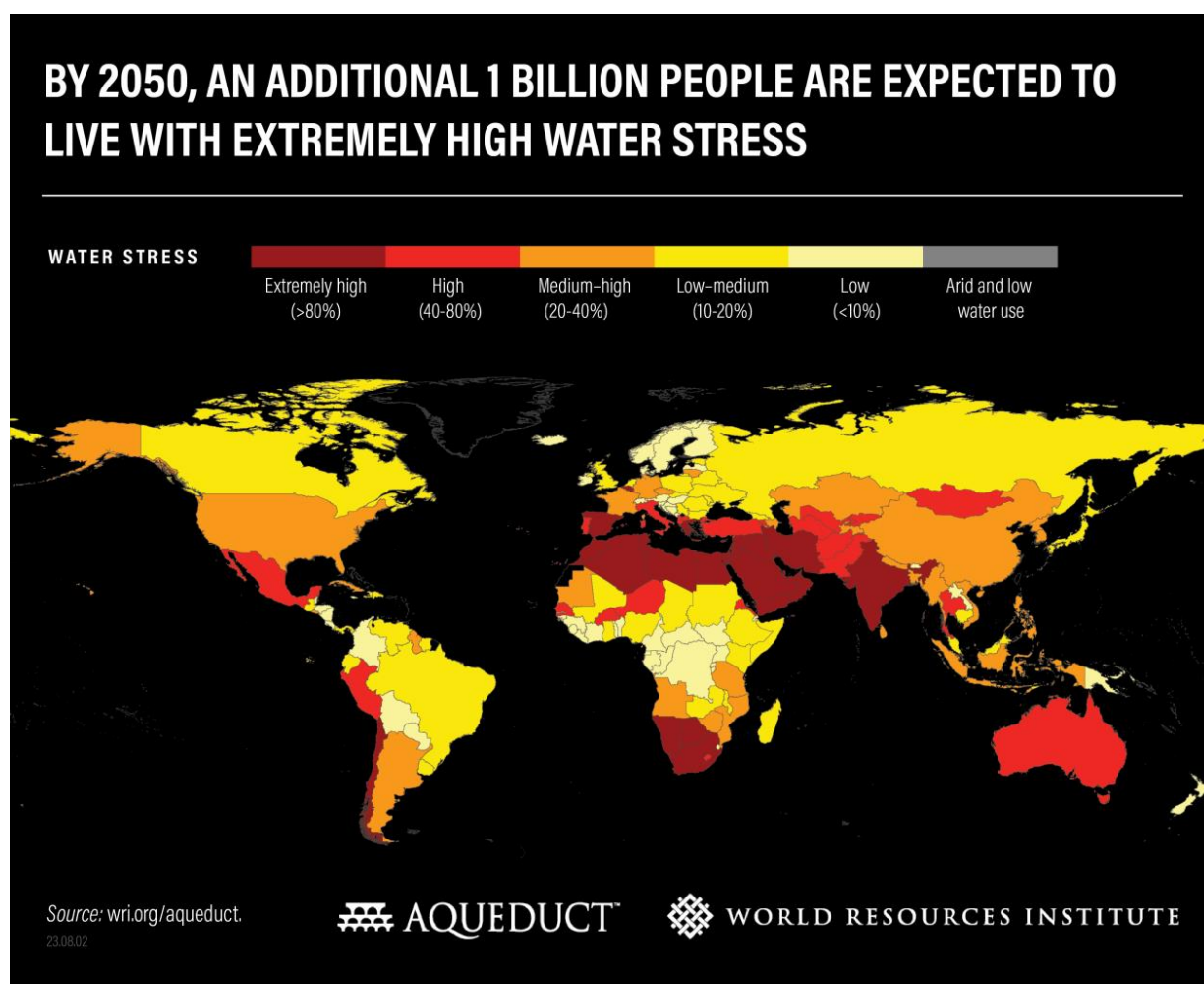
A világ 2050-ben

Az előrejelzések szerint 2050-re a globális vízigény a jelenlegihez képest 20-25%-kal fog növekedni, miközben a kiszámíthatatlan és ingadozó ellátású vízgyűjtők aránya 19%-kal lesz több a mostaninál. Ebből kifolyólag a jelenleginél egymilliárddal több, vagyis hárommilliárd ember küzd majd súlyos vízhiánnyal.

2050-re így a Közel-Kelet és Észak-Afrika lakosságának 100%-a extrém vízhiánnyal néz majd szembe. Ez nemcsak a fogyasztók, a mezőgazdaság és a vízfüggő iparágak szempontjából jelent majd problémát, hanem a politikai stabilitásra nézve is kockázatokat hordoz. Iránban például az évtizedes rossz vízgazdálkodás és a mezőgazdaság fenntarthatatlan vízhasználata a közelmúltban demonstrációkhoz vezetett, és a vízhiány az „arab tavasznak” nevezett felkeléssorozat okai között is előkelő helyen szerepelt.

Noha a szubszaharai térség országainak többsége jelenleg nem szenved súlyos vízhiánytól, 2050-re ez megváltozik, mivel a népességnövekedés miatt a vízigény 163%-kal fog nőni. Latin-Amerikában a növekedés aránya csupán 43% lesz.

Észak-Amerika és Európa tehetősebb országában a vízigény várhatóan nem fog jelentősen növekedni, a vízfelhasználás hatékonyságát növelő folyamatos beruházások ugyanis mérsékelik az országon belüli vízfelhasználást. A közepes és alacsony jövedelmű országokban előálló politikai és társadalmi feszültségek azonban jelentős kihívásokat vetítenek előre a fejlett világ számára is.

2. ábra: 2050-re további egymilliárd ember lesz kitéve extrém vízhiánynak

A vízhiány ugyanis az iparban leállásokhoz, a mezőgazdaságban termelés kieséshez vezet. Az Aqueduct számításai szerint 2050-re a globális GDP 31%-át – akkori értéken 70 ezer milliárd dollárt – veszélyeztet majd a nagyfokú vízhiány, szemben a 2010-es 15 ezer milliárd dollárral, ami akkor a globális GDP 24%-át jelentette. Gazdaságilag a legkiszolgáltatottabb helyzetben

India, Mexikó, Egyiptom és Törökország vannak, az ő veszteségeik együttesen akár a globális veszteségek felét is kitehetik. A vízgazdálkodási reformok elmaradása 2050-ig Indiában, Kínában és Közép-Ázsiában 7-12%-os GDP-csökkenést eredményezhet. A gazdasági visszaesés jelentős kockázatokat jelent az adott országok és régiók biztonságára nézve, az ebből adódó migrációs hullámok pedig a fejlett világot is elérhetik.

A globális élelmezésbiztonság is veszélyben van. A világ öntözött mezőgazdaságának 60%-a már most is rendkívül nagy vízhiánnyal küzd - különösen a cukornád-, a búza-, a rizs- és a kukoricatermelés. Ahhoz, hogy a 2050-re közel 10 milliárd főre gyarapodó emberiség élelmezése biztosítva legyen, a világnak a 56%-kal több élelmiszerkalóriát kell termelnie, mint 2010-ben. Ez viszont a növekvő vízhiány, valamint az egyre gyakoribb aszályok és árvizek miatt egyelőre nem látszik megoldottnak.

A tanulmány szerzői rámutatnak: a vízhiány nem feltétlenül vezet vízválsághoz. Szingapúr és az amerikai Las Vegas példái is bizonyítják, hogy a társadalmak még a legmostohább vízhiányos körülmények között is képesek boldogulni, ha csökkentik a felesleges fogyasztást (például lemondanak a zöld gyepről) és megfelelően alkalmazzák a sótalanítás, a szennyvízkezelés és újrafelhasználás terén rendelkezésre álló technológiákat.

A szemléletváltás és a távlati gondolkodás, stratégiaalkotás máshol is mérsékelheti a vízhiányból eredő károkat. Számítások szerint ugyanis a globális GDP-nek mindössze 1%-át emésztene fel a vízhozam csökkenésére való infrastrukturális felkészülés. Számos országban azonban a forráshiánnyal küzdő kormányok és helyi közösségek részéről hiányzik a képesség és az akarat a szükséges beruházásokhoz.

A szemléltetett publikáció nem feltétlenül tükrözi a Migrációkutató Intézet munkatársainak álláspontját.